

NEMZETI SZÍNHÁZ KÉRDŐÍV ÖSSZESÍTÉS – 2012

_ Kérdőívek száma: 1477 darab

_ Lekérdezés ideje: 2011. december – 2012. június

_ Lekérdezés helyszíne: személyesen a Színházban (310 db), online a nemzetiszinhaz.hu, a 7ora7.hu, a szinhaz.hu és a fidelio.hu oldalakon (1167 db)

DEMOGRÁFIAI ADATOK

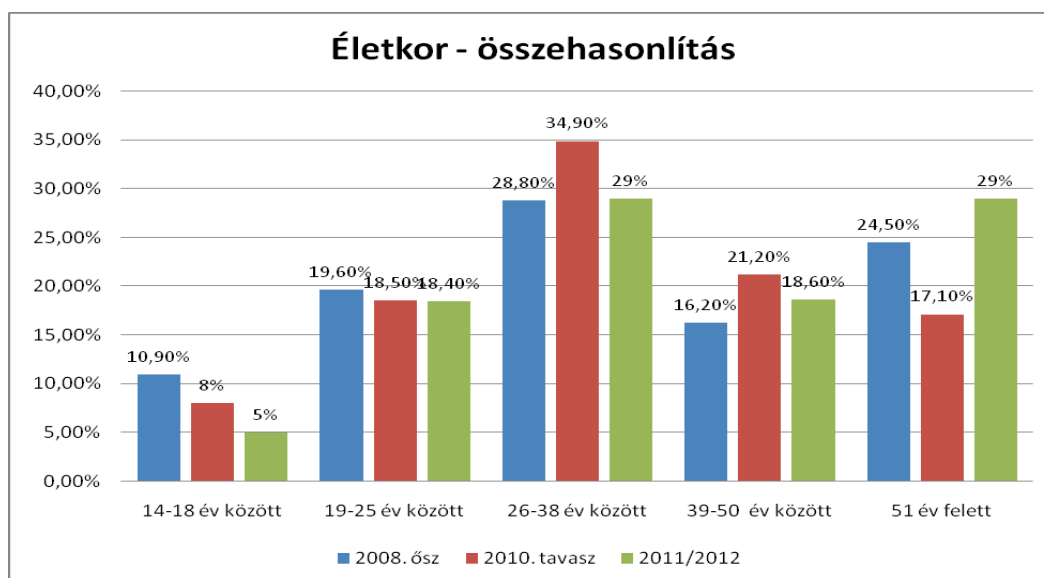
A **nemek aránya** alapján elmondható, hogy a Nemzeti Színház látogatói többségében nők (67,2%).

Lakóhelyüket tekintve a látogatók nagy hányada (67,6%) budapesti lakos, míg 31,2%-uk vidéki. 5-nél többször említett települések: Veszprém, Vác, Üllő, Tata, Szigetszentmiklós, Szeged, Székesfehérvár, Pomáz, Pécs, Miskolc, Kecskemét, Kaposvár, Győr, Fót, Érd, Debrecen, Cegléd.

A korábbi évekhez hasonlóan idén is Budapest összes kerületéből érkeznek nézők a Színházba. A legtöbben (10,8%) a XIII. kerületből töltötték ki a kérdőívet, továbbá 5%-nál nagyobb volt a kitöltők aránya az alábbi kerületekből: XIV., III., IX. (7,2%), II., VII., XI., XII. Legkevesebben a XXIII., XIX., XVII., XVI. és X. kerületekből adtak választ.

Volt 17 külföldi válaszadó is: ők Romániából, Ausztriából, Németországból, Szlovákiából, Angliából, Belgiumból, Írországból érkeztek.

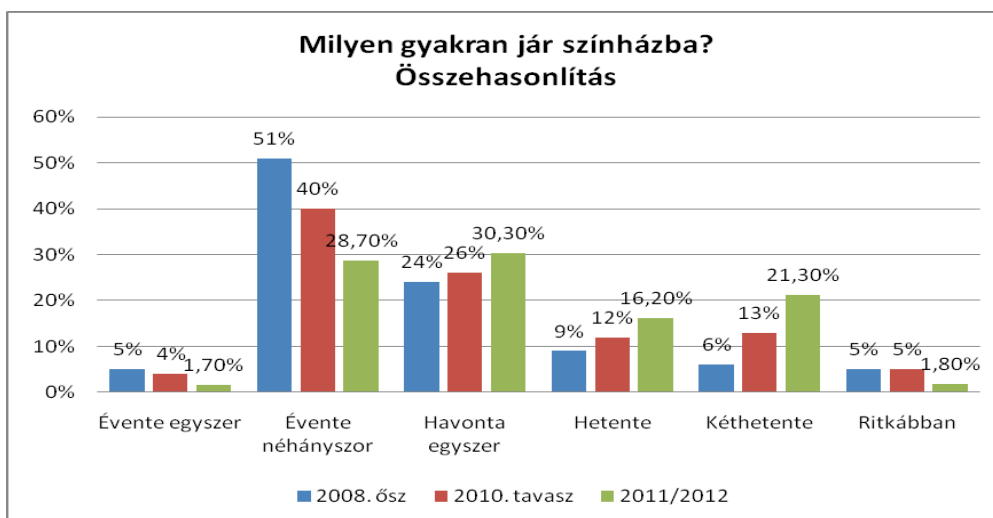
Az **életkor** szerinti megoszlás alapján azt láthatjuk, hogy a színház látogatóinak többségét (58%-át) adja a 26-38 év közötti és az 51 évnél idősebb korosztály azonos arányban (29-29%). A 14-25 éves korosztály aránya a kérdőív kitöltőinek összesen 23,4%-a, a 39-50 éves korosztály aránya pedig 18,6%.

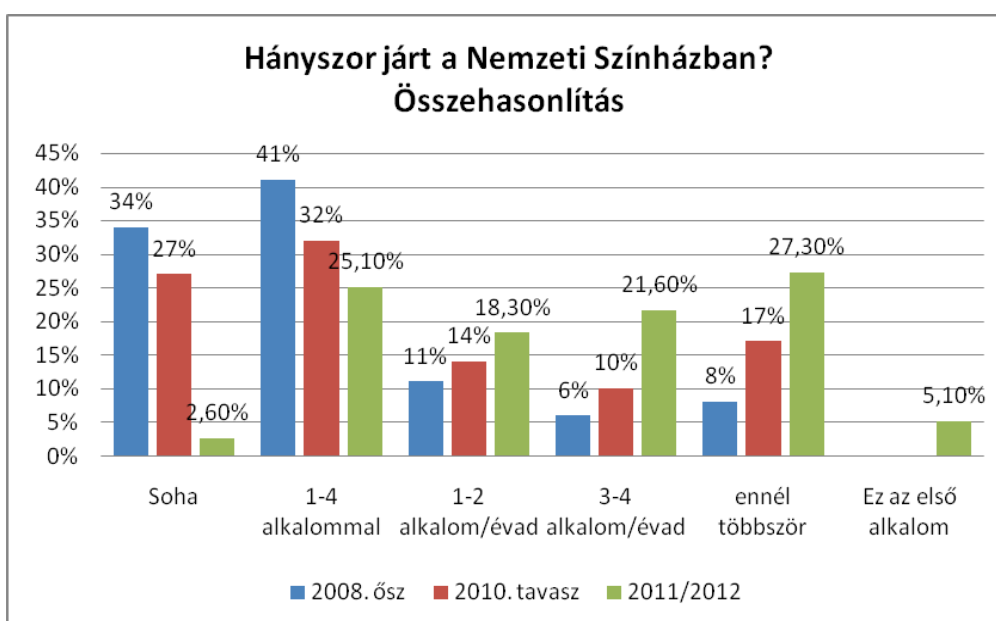
Beosztását tekintve a látogatók többsége, 39,8%-a alkalmazottként dolgozik. A másik jelentős csoport a diákoké, 21,2%. A vállalkozók (9%), középvezetők (10,3%) aránya közel megegyezik egymással. A nyugdíjasok aránya (13,8%) 5,1 százalékponttal nőtt a korábbiakhoz képest, ami összecseng az életkor területén tapasztalható változásokkal. Legkisebb számban felsővezetőt (4%) és egyéb foglalkozásúakat (1,9%) találunk a megkérdezettek között.

SZÍNHÁZBA JÁRÁSI SZOKÁSOK

A Nemzeti Színház látogatóinak többsége továbbra is rendszeres színházlátogatónak mondható, hiszen 28,7%-uk évente néhányszor megfordul valamelyik színházban, sőt 30,3%-uk havi gyakorisággal néz meg színházi előadást.

Szinte minden válaszadó rendszeres látogatója a Nemzeti Színháznak. Majd' harmaduk (27,3%) több mint 3-4-szer jár nálunk évadonként. További 39,9%-uk évadonként többször megfordul nálunk. Az évadonként többször ellátogatók száma az elmúlt 4 évben folyamatosan emelkedett, azaz visszajáró nézőink száma nőtt! Az idei évadban először a Színházban járók aránya 5,1%. A válaszadók 53%-a 2003 és 2008 között, míg 47%-uk 2008 és 2011 között járt először a Nemzeti Színházban.

Arra a kérdésre, hogy „Mely színházakban járt az elmúlt évadban?” igen sokféle válasz érkezett.

- A legtöbben a Nemzeti Színházat (164) említették: kétszer annyian, mint a második helyen szereplő Vígszínházat (77).

- A szintén gyakran említett kategóriába tartoznak: Katona József Színház (62), Madách Színház (60), vidéki színházak (56), Örkény Színház (51).

- A következő kategória színházai: Radnóti Színház (27), Thália (26), Pesti Színház (25), Operettszínház (23), Centrál Színház (17), József Attila Színház (17), Budapesti Kamaraszínház (13), Trafó (13), Bárka Színház (13), MÜPA (12), Új Színház (11).

- Szintén említésre kerültek egy-két alkalommal (az említési gyakoriság sorrendjében): Opera, MU Színház, Belvárosi Színház, külföldi játszóhelyek, Szkéné, Magyar Színház, Nemzeti Táncszínház, Kamra, Játékszín, Maladype, Kolibri Színház, Bábszínház, Stúdió K, Karinthy Színház, Pinceszínház, Belvárosi Színház, Budaörsi Játékszín.

A NEMZETI SZÍNHÁZ FELADATA

„Minden. Le kell fednie az egész palettát.” (egy néző)

A Nemzeti Színház feladatának megfogalmazását nyitott formában kérdeztük meg, azaz a válaszadók maguktól írhattak bármit. A válaszadók 89%-a élt ezzel a lehetőséggel, ami azt mutatja, hogy van véleményük a témáról és szívesen meg is osztják azt. A válaszokat elemezve hét nagyobb téma, elvárás, csoport különíthető el.

KORTÁRS – KLASSZIKUS, MAGYAR – KÜLFÖLDI (28%)

A legtöbben a repertoár sokszínűségét említették a Nemzeti Színház feladataként. Tűzze műsorára a világ és a magyar drámairodalom jelentős alkotásait és a klasszikusok mellett mutasson be kortárs, modern darabokat is. A nézők többsége egyelő arányban tartja fontosnak a magyar és külföldi, illetve a klasszikus és kortárs szerzők műveinek bemutatását.

REFLEKTÁLÁS, (EL)GONDOLKODTATÁS (16%)

A válaszadók ezen csoportja legtöbbször ezt a két szót használja a kategória leírására. Ide soroltam azokat a válaszokat is, amelyek az alábbiakat említik: a jelenkori társadalmi, közéleti, történelmi kérdések feszegetése, a kimondatlan (de valós) problémák megjelenítése – azaz, hogy a Színház az aktualitásról, a jelenről beszéljen –, továbbá a Színház tanító, nevelő szerepe.

ÉRTÉK, SZÍNVONAL, A KULTÚRA KÖZVETÍTÉSE (15%)

A válaszadók szerint a Nemzeti Színháznak mindenképpen értéket kell képviselni: teremtsen értéket és őrizze az értékeket. Ezzel összefüggésben erős elvárás tapasztalható a művészi színvonalat illetően: a legjobb színészek foglalkoztatását, a legszínvonalasabb produkciók bemutatását várják el a Színháztól. Ez garantálja számukra a kultúra közvetítésének lehetőségét, a színház közelebb hozását az emberek számára.

MINDENKI MEGSZÓLÍTÁSA (11,5%)

Sokan a Nemzeti Színház feladatának tartják minden közönségréteg megszólítását korra, társadalmi rétegre, gondolkodásmódra való tekintet nélkül. Mindenki találjon neki szóló előadást. Többen külön kiemelik a fiatalok bevonását (tanítás, nevelés) az idősebbek megtartása mellett.

(A 14. kérdés alapján 'népszínháznak' közepesen tartják a Nemzeti Színházat.)

A minél szélesebb kör bevonása egy másik értelemben is megjelenik, bár jóval csekélyebb arányban: a színházi alkotók (drámaírók, színészek, rendezők, díszlet- és jelmeztervezők, stb.) minél szélesebb bevonása (a minőséget szem előtt tartva).

SZÓRAKOZTATÁS (7,5%)

A válaszadók egy részében a szórakozás iránti igény is felmerült. Ez többnyire a gondolkodással, reflektálással együtt került említésre, csupán a válaszadók 2%-a volt az, aki pusztán a szórakozásra, kikapcsolódásra vágyik a Nemzeti Színházban. A szórakozás legyen igényes, tartalmas és adjon élményt.

ÚJÍTÁS (7%)

Ez a fogalom többféle tartalmat takar: A Nemzeti Színház értelmezzen újra, ma érvényes tartalmakkal foglalkozzon, legyen nyitott és tegye nyitottá a nézőt is. Továbbá támogassa új magyar darabok megszületését, bemutatását. Ugyanakkor tisztelje a hagyományokat is, „tartsa fenn a fejlődést a konzervatív értékek mellett”.

NEMZETTUDAT ERŐSÍTÉSE (7%)

A válaszadók egy része külön kiemeli a magyar nemzet értékeinek bemutatását. Többségük a Nemzeti Színház elsődleges feladatának tartja a nemzeti értékek és a magyar kultúra ápolását, bemutatását és másodlagos feladatának a világirodalom klasszikusainak színpadra vitelét.

Körülbelül 3,5%-uk gondolja azt, hogy szigorúan a magyar nemzeti értékek és hagyományok képviselete és ápolása a Nemzeti Színház feladata.

Ennél valamivel kevesebben említik, hogy a Nemzeti Színház 19. században létrejött eszméje mára elavult, mivel nincs szükség egy szimbólumra, ami a nemzetet vagy a magyar kultúrát reprezentálja. Így szerintük a Nemzeti Színháznak nincs más feladata, mint a többi színháznak.

EGYÉB

Az alábbi témákat több válaszadó említette, viszont arányuk nem éri el a 2%-ot.

- Függetlenek, vidéki társulatok meghívása
- Legyen kapcsolata más művészeti ágakkal
- Legyen politikamentes
- Nemzetköziség: A Nemzeti Színház legyen külföldön is elismert illetve, hívjon meg színvonalas nemzetközi társulatokat, hiszen nem mindenki engedheti meg magának, hogy külföldre menjen.

A KÖZÖNSÉG VÉLEMÉNYE AZ ALFÖLDI RÓBERT VEZETTE NEMZETI SZÍNHÁZRÓL

Az Alföldi Róbert vezette Nemzeti Színház egy olyan hely...

Ezt a kérdést szintén nyitott formában tettük fel, azaz a válaszadók maguktól írhattak bármit. A válaszadók 90%-a élt ezzel a lehetőséggel. A válaszokban nagy átfedés fedezhető fel az előző kérdésre adott válaszokkal összehasonlítva. Az alábbi nagyobb véleménycsoportok különíthetők el:

AHOVA SZÍVESEN JÁROK (42%)

A válaszadók közel fele spontán említette, hogy szívesen, örömmel, kíváncsian jár a Nemzeti Színházba. Egyéb pozitív megfogalmazások: ahol jól érzem magam; amire büszkék lehetünk. Többen

„két irányba” fogalmaznak: ahova kíváncsian megyek és élményekkel, gondolatokkal gazdagabban jövök ki; ahova jó megérkezni és jó hazamenni.

AMI NYITOTT, BÁTOR, PROGRESSZÍV (8,4%)

Korszerű, újíto, újragondoló, újraértelmező. Sokan, akik ezeket a jelzőket említették, ezeket összefüggésbe hozták azzal, hogy a Nemzeti Színház a hagyományok őrzése mellett nyitott a kísérletezésre. Többségük megfelelőnek érzi a kompromisszumot a hagyományos és az újítás, illetve a klasszikus és az alternatív között.

AMI ELGONDOLKODTAT (8,3%)

Kikapcsol, elgondolkodtat, felráz, élményt nyújt, katarzist élhetek át, azaz ahol a néző kap valamit, gazdagodik a látott előadás által.

AMI MINDENKIHEZ SZÓL (7,9%)

Minden korosztály, minden társadalmi réteg és mindenféle gondolkodású ember talál neki szóló előadást. Sokan külön kiemelik, hogy a Színház hatékonyan szól a fiatalokhoz.

AHOL SZÍNVONALAS ELŐADÁSOKAT LÁTHATOK (5%)

A színvonal, érték, minőség, nívó szavak legtöbbször az előadásokkal kapcsolatban kerülnek említésre, többen azonban a Színház teljes munkájára értik. Vannak olyanok is, akik a társulatot, a színjátszást emelik ki.

AHOVA NEM MEGYEK (3,6%)

A Színház jelenlegi vezetésével egyet nem értők különböző dolgokat kifogásoltak. A néhány radikális megfogalmazás (provokáló, magyargyalázó, botrányos) mellett a többség finomabban fogalmazott (a Nemzetibe nem való előadások születnek, nem méltó Magyarországhoz, nem találok a saját és a családom számára megfelelő darabot, ahol szűk körnek szóló kísérletezés folyik).

EGYÉB

- Többen említik, hogy szeretnek ide járni függetlenül attól, hogy tetszik-e nekik vagy sem, éppen láttak, mert izgalmas és elgondolkodtató. Akkor is szívesen jár, ha nem minden nyeri el a tetszését.

- Vannak olyanok, akik érzik a tudatos koncepciót, hosszú távú gondolkodást és az erős csapatot (nemcsak a színészek) a Színház tevékenysége mögött.

- Többen kiemelik az épület és a szőnyeg „csúnyaságát”. Illetve néhányan azt is, hogy ez érdekes ellentétben áll a tartalmi értékekkel.

- Egy olyan hely, amit ajánlanak másoknak.

- Néhányan kiemelik, hogy túlságosan hangsúlyos az igazgató személye (pl. a kérdőívben is).

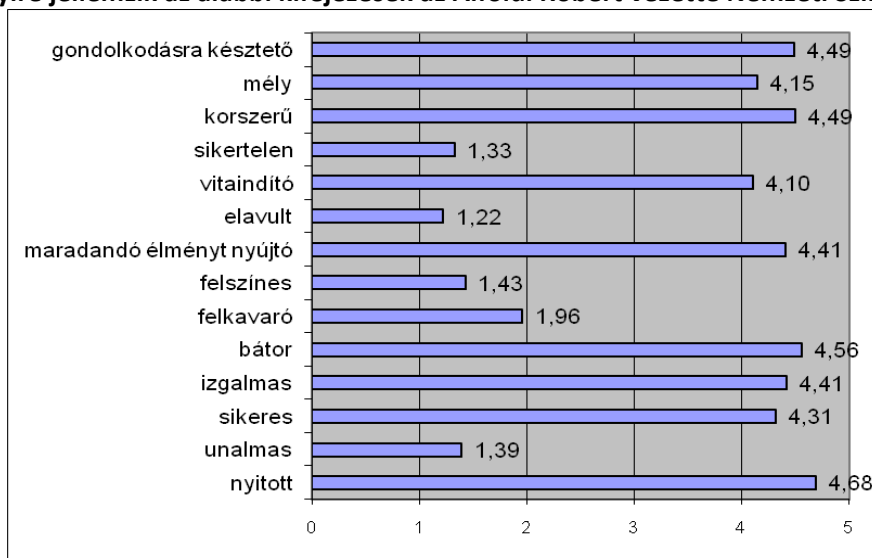
AZ ALFÖLDI RÓBERT VEZETTE NEMZETI SZÍNHÁZ JELLEMZÉSE

A 13. kérdésben a Színház által megadott jelzőkről kellett eldönteni a válaszadónak, mennyire jellemzőek a Nemzeti Színházra, mióta Alföldi Róbert az igazgató. A válaszok elemzése előtt fontos kiemelni, hogy a Színház által megadott jelzők többségét a nézők spontán említették a korábbi válaszaikban (gondolkodásra készítő, újíto – korszerű, élményt nyújtó, nyitott – bátor – izgalmas).

Az 5-ös érték volt a teljesen, míg a 4-es a többnyire igen válasz. Ez azt jelenti – ahogy az az alábbi táblázatban is látható –, hogy minden „pozitív” jelzőt többnyire jellemzőnek tartanak a válaszadók! Ebben a sorrendben: nyitott, bátor, korszerű – gondolkodásra készítő, izgalmas – maradandó élményt nyújtó, sikeres, mély, vitaindító.

Legkevésbé elavultnak tartják a Színházat és szinte egyáltalán nem értenek egyet azzal, hogy sikertelen, unalmas, vagy felszínes lenne. Felkavarónak valamivel többen tartják, viszont ezt a jelzőt is inkább kevésbé tartják jellemzőnek.

Mennyire jellemzik az alábbi kifejezések az Alföldi Róbert vezette Nemzeti Színházat?

A 14. kérdésben szereplő jelzők jobban megosztották a válaszadókat. A legtöbben gondolkodásra sarkallónak és újító szelleműnek tartják a Színházat, ami összecseng az eddigiekkel. Ezt követik a magyar kultúra értékeit felmutató, kikapcsolódást nyújtó és a fontos társadalmi kérdéseket vizsgáló jellemzők. A fontos történelmi kérdéseket vizsgáló, népszínház és hagyománytisztelő jelzőket csak közepesen tartják jellemzőnek a válaszadók. A válaszadók kevésbé gondolják erkölcsstelennek, a magyar kultúra értékeit megtagadónak, izléstelennek és a nemzeti érzelmeket sértőnek a Nemzeti Színházat. A megbotránkoztató és a népszínház jelzők a kevésbé és a közepesen értékek között szerepelnek.

Mennyire tartja jellemzőnek az alábbi kifejezéseket az AR vezette Nemzeti Színházra vonatkozóan?

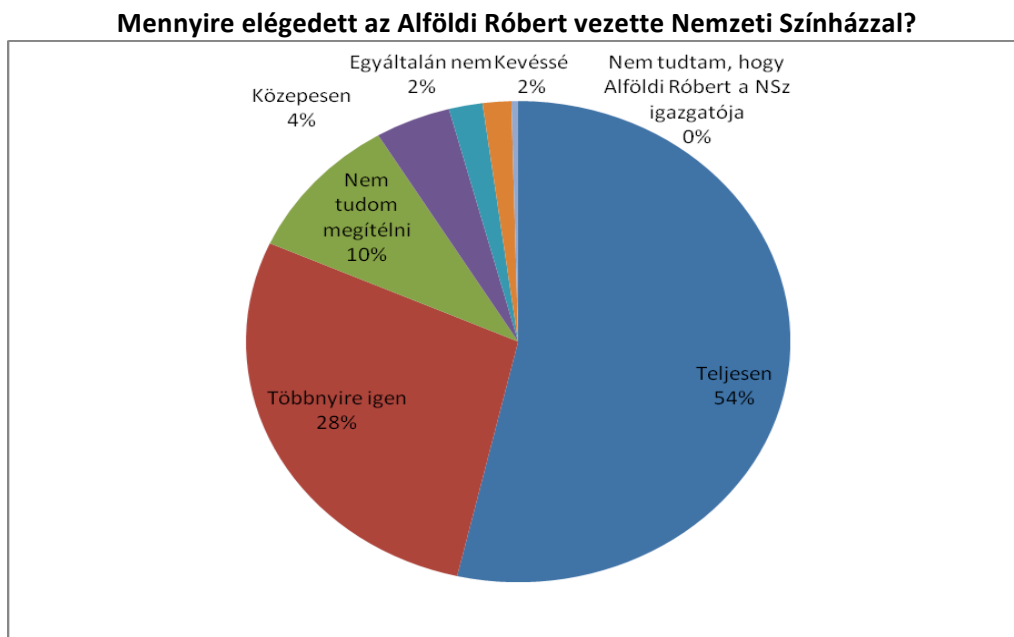

Érdekes tendencia, hogy a negatív jelzők esetében a tartózkodók – nem tudom/nem kívánok válaszolni választ adók – aránya sokkal magasabb (25-30%), mint a pozitív jelzők esetében (7-11%).

ELÉGEDETSÉG

A válaszadók 6,4%-a már a Nemzeti Színház feladatáról szóló kérdésben magától említette, hogy a Nemzeti Színház feladata az, amit a jelenlegi vezetőség csinál.

Amikor kimondottan a jelenlegi igazgatóval való elégedettségre kérdeztünk rá, kiderült, hogy több mint felük teljesen, összesen 86,2%-uk pedig közepesen vagy annál nagyobb mértékben elégedett az Alföldi Róbert vezette Nemzeti Színházzal. 10% volt a tartózkodók aránya és 4% azoké, akik egyáltalán nem, vagy csupán kevéssé elégedettek.

A Színház művészeti programjával való elégedettség hasonló arányokat mutat. Teljesen elégedett a válaszadók 43%-a, míg közepes vagy annál nagyobb mértékben 83%-uk. A tartózkodók aránya 11,6% és 2,6% azoké, akik egyáltalán nem vagy csupán kevéssé elégedettek.

A jegypénztárral / közönség szervezéssel, a nézőtéri szolgáltatásokkal, a színház kiadványaival, a honlappal és a hírlevéllel való elégedettség nagyon hasonló a válaszadók körében. A közepesen vagy annál nagyobb mértékben elégedettek aránya 80% fölött van, míg a kevéssé vagy egyáltalán nem elégedettek aránya 2% körül mozog. Egyedül a hírlevéllel való elégedettség mutat eltérést, aminek az lehet az oka, hogy a válaszadók 30%-a nem találkozott még vele.

